

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2064/2019
28.01.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Слађане Накић Момировић, председника већа, Добриле Страјина и Марине Милановић, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., чији је пуномоћник Петар Јовчић, адвокат из ..., против тужене Трговинске радње „ББ“ ББ1 ПР ..., чији је пуномоћник Ивица Костић, адвокат из ..., ради поништаја решења о престанку радног односа и утврђења, одлучујући о ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 361/2019 од 01.03.2019. године, у седници већа одржаној 28.01.2021. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 361/2019 од 01.03.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Врању П1 455/18 од 16.11.2018. године, ставом првим изреке, поништено је као незаконито решење тужене донето 19.04.2018. године, у првом ставу изреке, којим је утврђено да тужилца нема право на годишњи одмор за 2017. годину. Ставом другим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужилца тражила да се поништи решење тужене од 19.04.2018. године, у ставу другом изреке. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тражено да се утврди да је тужилца била у радном односу код тужене на одређено време од 01.12.2014. године, за период почев од 23.04.2018. године до 07.05.2018. године. Ставом четвртим изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 361/2019 од 01.03.2019. године, одбијене су жалбе тужиле и тужене и потврђена пресуда Основног суда у Врању П1 455/18 од 16.11.2018. године.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилца је благовремено изјавила ревизију због погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући побијану пресуду на основу члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. ЗПП, због којих се ревизија може изјавити.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је код тужене засновала радни однос на одређено време на пословима продавца у малопродајном објекту по Уговору о раду почев од 01.12.2014. године, па до 30.06.2015. године, када јој је Анексом уговора о раду од 01.07.2015. године радни однос продужен до 31.12.2015. године. У периоду од 23.09.2015. године тужила се налазила на трудничком одсуству све до 22.01.2016. године, а од тог датума, користила је породилско одсуство и одсуство са рада ради неге детета за треће и свако наредно новорођено дете у укупном трајању од 2 године, све до 22.01.2018. године. Након тога, по захтеву тужиле, а на основу оцене лекарске комисије, тужени послодавац је донео решење 25.01.2018. године и решење 22.02.2018. године, којима се тужилци одобрава одсуство са рада ради посебне неге детета и које је трајало закључно са 22.04.2018. године. Дан касније, тужила се обратила лекару и доставила туженом послодавцу лекарску потврду Здравственог центра Врање о привременој спречености за рад због неге детета од 23.04.2018. године, која се издаје за случајеве предвиђене прописима о здравственом осигурању. Међутим, тужена је дана 19.04.2018. године донела спорно решење, којим је утврђено да је тужила користила породилско одсуство и одсуство ради посебне неге детета у 2016. и 2017. години и да нема право на годишњи одмор за 2017. годину (став 1. диспозитива), те да јој престаје радни однос даном завршетка одсуства са рада ради посебне неге детета дана 22.04.2018. године (став 2. диспозитива).

Код тако утврђеног чињеничног стања, правилно је у побијаним нижестепеним пресудама примењено материјално право када је одбијен тужбени захтев за поништај решења о престанку радног односа, те да се утврди да је тужила у периоду од 23.04.2018. године до 07.05.2018. године имала статус запослене на одређено време код тужене. Своју одлуку Апелациони суд је образложио потпуним и ваљаним разлозима које у свему прихвата Врховни касациони суд, па наводи ревизије о погрешној примени материјалног права нису основани.

Одредбе члана 187. Закона о раду односе се на запослене који уживају посебну заштиту на раду и који уживају, поред посебне социјалне заштите, и заштиту од отказа уговора о раду. Према наведеним одредбама закона, за време трудноће, породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и одсуства са рада ради посебне неге детета, послодавац не може запосленом да откаже уговор о раду, тако да се рад заснован на одређено код послодавца наставља *ex lege* све до престанка права на коришћење одсуства. Према члану 175. став 1. истог Закона, прописано је да радни однос престаје истеком рока за који је заснован.

У конкретном случају, утврђено је да је тужила код тужене била у радном односу на одређено време по уговору о раду са пратећим анексом почев од 01.12.2014. године до 31.12.2015. године, као и да је такав статус задржала и надаље за време трудноће, породилског одсуства, одсуства са рада ради неге детета и посебне неге детета закључно са 22.04.2018. године, када је донето оспорено решење.

Имајући у виду да је тужила код тужене била у радном односу на одређено време, који јој је по сили закона продужен мерама посебне заштите од отказа уговора о раду, с обзиром да је стекла статус лица под посебном заштитом на раду, у смислу члана 187. Закона о раду, као и да су право на одсуство и мера посебне заштите од отказа трајали све до 22.04.2018. године, када јој је право на одсуство ради посебне неге детета престало, правилна је оцена нижестепених судова да је, по престанку тог права, тужени послодавац донео законито решење, којим се утврђује престанак радног односа тужили по сили закона са 22.04.2018. године - истеком рока за који је заснован, а на основу члана 175. став 1. тачка 1. Закона о раду, због чега је правилно одбијен тужбени захтев за његов поништај.

Није од утицаја на доношење другачије одлуке што је, по престанку мера посебне заштите на раду и у наредном периоду од 23.04.2018. године до 07.05.2018. године, тужила била привремено спречена за рад ради неге детета, с обзиром да у том периоду, а имајући у виду садржину потврде издате од стране Здравственог центра Врање од 23.04.2018. године, није имала статус лица из чл. 94. и 94а Закона о раду, која уживају посебну заштиту на раду, па таква ситуација није обавезивала туженог послодавца да тужили омогући наставак радног односа до истека последњег дана привремене спречености за рад, због чега је за наведени период правилно одбијен тужбени захтев за утврђење постојања радног односа.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци пресуде.

**Председник већа – судија
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић